

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a -Képes Világlap-pal együtt egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELOS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája.

Létminimum és adósróf

Azt sejtjük, hogy a 800 koronás létminimumot nagyon drágán fogjuk megfizetni mi, 800 korona kereseten felüli kispolgárok és jámbor ujságolvasók. Az új adótörvény a jövő évben lép életbe és nemhiába 13-as számmal írjuk a jövő esztendő, de azt hisszük, sirva fogjuk ezt az évet emlegetni. Mert hiába emlegetik, hogy az új adó bevallással nem következik be adóemelés és hogy a jövedelmi adót 30 millióban kontingentálták, mert azok a rendeletek, amelyeket a kormány a múlt napokban közreadott és a melyek az adókiadásnál közreműködő köröket kitanítják a szövvényes adókiadás minden részletére, hogy maga ez a kitanítás a paragrafusok özöne és az ember beleszedül, ha olvassa, — azt sejteti, hogy itt mélyreható operáció fog történni az ember zsebére. A jelszó mindig az, hogy az adót nem emelik, ellenkezőleg kis egzisztenciáknak teljes adómentességet biztosítanak. 800 koronán aluli jövedelem teljesen mentes. A többieknek is jövedelméhez képest vetik ki adóját egy kerek összegben; de hogy jövedelemnek számítson, ha az adófizető fél ócska nadrágját eladja a handlénak, — ez csak az új adótörvény ötlete, mely, hogy rusztikusan fejezzük ki magunkat, belenéző az ember hasába és olyan szaglós érzéket diszputál bele az adókiadással megbizott szimatolók orrába, hogy ezek az emberek minden fajta jövedelmét szigorúan számba vehessék.

Már néhány évtizede folytonosan emlegetik, hogy a direkt adókat nem emelik. S ezzel szemben az adózó fél évről-évre adóemelését tapasztal. És míg a régi adótörvények is úgy csinálódtek, hogy az adófizető fél adófelszólamlásaival, kérvényeivel rendszeren alakszerűségekbe botlott, elkésett; de igaza sose volt. Az adózó fél bölcs belenyugvással fizetett addig mint a köles, mert úgy is tapasztalta, hogy akár Ponciushoz, akár Pilátushoz szaladgál, hogy adóját leszállítsák, abból ugyan nem evett.

Azt hittük, hogy a nagy garral hirdetett létminimumos törvény könnyíteni fog az adózó terhein. De mióta az új adó életbeléptetéséről szóló és kötetre menő végrehajtási utasításokba belenézünk, — kétségbeesve kapaszkodunk a levegőhöz, mert annyi utvesztőt, a betűknek annyi labrinthusát,

az óvatos fiskális gondok akkora mértékét látjuk arra, hogy az adófizető minden esetleges jövedelme kiszimatoltassék és kellő mértékben, sőt mértéken túl megadóztassék, — hogy elmegy a kedvünk minden modern jelszótól, mely a kis egzisztenciákat 800 koronáig mentesíti ugyan, de a kis polgári társadalmat, melynek élete még keserveesebb, mely ellen a korszellem naponta új követeléseket támaszt, még jobban megadóztatják. Mindezt pedig igen tetszetős jelszó alatt, a létminimum boldog igérése mellett.

Hisszük, hogy a nagyobb adózók érdekeit megtudják védeni, de mi lesz a gyámoltalan kis emberrel, aki még kevesebb betűvel összerótt és világosabb szövegezésű törvények és utasításokba is megbotlott és tanácstalanul állt, — ha neki kell a felszökötött adó ellen felszólalni, kérvényezni? Azt hisszük, hogy egyes adózó fél alig lesz képes érdekeinek gondozására. Még azok járnak jól, akiknek egyforma foglalkozásuk lévén, szervezetteléphetnek föl érdekeik oltalmára. És ha csakugyan úgy lesz, ami még ma csak a kis polgárok aggodalma, hogy a jövedelmi adó kontingentálása alatt tulajdonképpen újabb adóemelés lappang, akkor a polgári társadalom nem tehet egyebet, minthogy egységesen szervezkedik érdekeinek megvédésére.

És tulajdonképpen cikkünk ezézt is íródik. Egyrészt az adókiadással foglalkozók szives figyelmébe ajánljuk, hogy a harmadik és negyedik osztályu kereseti adóval eddig megrótt kispolgári társadalom új adóemelését el nem bír; — másrészt már eleve azt ajánljuk az érdekelt adózók figyelmébe, hogy a mennyiben az 1913-ban életbelépő új adózás új és méltánytalan terheket róna rájuk; idejében és együttesen lépjenek föl igazaik megvédésére. Ma még csak intő szóval kísérjük az adókiadás előmunkálatait és várakozó álláspontot foglalunk velük szembe, de ha bekövetkeznek az, hogy a kis polgári társadalmat, ezt a sanyargatott osztályt talpra állítsuk a létminimumos törvény ellen, melyet állítólag a modern humanizmus szelleme leng át.

Ezt a szellemet a közzétett végrehajtási utasításokból egyáltalában nem látjuk lengeni, sőt adósrófra gyanakszunk. Ezt pedig igazán nem bírjuk el.

Az új adótörvények.

Közlő: Nagy Zoltán.

Az általános kereseti adó.

Az 1909. évi IX. t.-c., illetőleg az 1912. évi LIII. t.-c. eltörli az eddigi I., II. és III. osztályu kereseti adókat s a bányaadót. A II. oszt. kereseti adó végleg megszűnik, az I. és II. oszt. kereseti adók s a bányaadó helyébe az általános kereseti adó lép.

Az új törvény rendelkezései a régi törvény rendelkezéseitől a következőkbe térnek el.

Azok a törvényhatósági és községi vállalatok, amelyek a közigazgatás céljaira szolgálnak és más hasonló vállalatoknak nem versenyvállalatai, mentesek a kereseti adó alul. Ide tartoznak feltétlenül a községek hivatalos mérlegei, mázsái. Kifejezetten ki vannak véve a kereseti adó alul önkezelés esetére a községeknek a vámszedésből, vásártartásból és helypénzszedésből, valamint a halászatból folyó jövedelmei. (A vámszedési, vásártartási, helypénzszedési, kövezet-vámszedési és egyéb közszolgáltatási jelleggel bíró bevételek mentesek a járadék-adó alul is. A vadászati jog bérbeadásából eredő s közigazgatási célokra fordított községi jövedelemnek a járadék-adó aluli mentessége a végreh. utasításban szintén ki van mondva.)

Mentes a kereseti adó alul a háziipar, ha a háziipari cikkek idegen munkások alkalmazása nélkül állítatnak elő, megrendelésre készülnek vagy azokkal nem állandóan, hanem csak koronkint házalnak. Mentés a földműveseknek csak ideiglenesen s nem iparszerűleg folytatott mellékfoglalkozása. Ide tartozóknak kell tekintenünk a földművesek szántási vállalkozásait, fuvarozásait, kupeckodásait.

Mentesek a kereseti adó alul mindazok az egyének, akik jövedelmük csekélysége (létminimum) címén a jövedelmi adó alul leghagytak. A jövedelem-adó alá nem eső létminimum 800 koronában lévén megállapítva, mentesek a kereseti-adó alul mindazok, akiknek összes keresete a 800 koronát meg nem haladja. Ez a mentesség az egyenes adókon nyugvó adópótlékokra is kiterjed. A napszamosok s mindazok, akik a kereseti-adó alul az adómentes létminimum címén leghagytak, egy átlag napszám erejéig községi adóval megróthatók.

Az adófizetési kötelezettség az üzlet vagy foglalkozás megkezdését követő hó 1. napján kezdődik s annak a hónapnak a végével ér véget, amelyben az üzlet vagy foglalkozás megszűnt. Az adótörlesztés iránti kérvény a megszűnés napjától számított 15 nap alatt adandó be. Késedelem esetén a megszűnést csak a bejelentés időpontjától kezdve veszik figyelembe, hacsak a korábbi megszűnés minden kétséget kizáró módon nem igazoltatik.

Új adókiadásnak nincs helye, ha az üzletet az örökös vagy örökösök tovább folytatják.

Leírják a földbérleti adóját, ha összes bérleteinek eredményeit megsemmisítette valami elemi csapás. Részleges kár esetén a káro-

podást a következő évi adókiivetésnél figyelembe veszik.

A helyi hatóságok 15 nap alatt válaszolni kötelesek a pénzügyi hatóságok adatgyűjtés céljából kiadott megkeresésekre.

A kereseti adó alapja a megelőző évi tiszta jövedelem. Ahol évi jövedelem még nincs, a vélelmezett jövedelem az adóalap.

Az adóköteles jövedelem kiszámításánál a nyers jövedelemből levonandók az üzemi kiadások, ideértve a karbantartási, megújítási, pótlási és kezelési költségeket is, a házadó alá nem eső épületek, (gépek,) holt leltári tárgyak elhasználása címen eszközölt leírások, az állami segélyek, az előző év veszteségei, a kifizetett kamarai illetékek, kárbiztosítási díjak, az üzemet terhelő köztartozások, az alkalmazottak után fizetett járulékok, az üzletet terhelő adósságok kamatai, üzleti hasznóbérek s más oly magánjogi természetű terhek, melyek a jövedelmet apasztják. Természetesen levonásnak mindig csak annyiban van helye, amennyiben a levonni kért összegek a megadóztatás alá kerülő jövedelmet tényleg terheltek. A szellemi munkások lakbéréi magától értetődőleg levonandók.

Nem vonhatók le az üzlet nagyobbítására, az alaptőke emelésére, adósságok törlesztésére fordított összeg, az együtt adózó családtagok munkájának bérértéke, a kiadott ajándékok, segélyek, jutalmak, a háztartási kiadások, az üzemi tőkék kamatai, a tartalékolások.

Az A. M. K. E.

Az A. M. K. E., melynek célja az alföldi lakosság anyagi jólétének és értelmi színvonalának minden eszköz és mód felhasználása mellett leendő emelése, vármegyénkben is óhajtván áldásos tevékenységét kifejezni, megalakult az A. M. K. E. Jásznagykunszólók vármegyei és Szolnok városi osztálya.

Ez osztályunk, melynek élén főispánunk áll, programjában ezeket mondja:

„Nagy céljaink megközelítésére s mielőbbi elérésére szolgáló eszközünk a lehető legszélesebb körű s minden irányú közművelődési tevékenység, ugymint: gyermekkeretek, napközi otthonok, internátusok felállítása, ahol ezeknek szüksége fennforog; az iskolán kívüli oktatás mindenféle fajának és nemének megvalósítása, serdültek és felnőttek oktatása, gazdasági vándortanítók alkalmazása, szabad előadások, felolvasások, néphangversenyek, műkedvelői színi előadások rendezése, az Alföld elhagyott színművészetének ápolása, a szabad tanítás különféle szerveinek: népkönyvtáraknak, olvasóköröknek, dalos egyesületeknek szervezése.

Az anyagi jólét emelése tekintetében pedig munkaprogramunkba vettük a magyar ipar pártolását, új népiparágak megmehonosítását, az ipar és kereskedelem erősítését és fejlesztését. Védelmünkbe vesszük a hazai iparcikkeket az idegen termékekkel szemben s ezek kiszorításán fáradozunk, utmutatást adunk a háziiparcikkek és gazdasági termékek alkalmas értékesítésére s megmutatjuk, hogy nekünk is van fejlődött, versenyképes iparunk. A gazdaközönség anyagi érdekében pedig minden gazdasági kérdésben támogatói kívánunk lenni a jó magyar gazdáknak s minden irányban arra törekszünk, hogy a magyar gazda anyagi erejét növeljük, erősítsük s megszilárdítsuk.

Az anyagi és szellemi érdekek gondozása mellett nem hanyagoljuk el Jásznagykunszólók vármegye lakossága egészségének ápolását sem. Közművelődési, gazdasági, ipari s kereskedelmi, pénzügyi osztályainak működésével párhuzamosan szép hivatás vár közegészségügyi osztályainkra is: A népszéles rétegeknek hygienikus felvilágosítása, oktatása, közegészségügyi intézményeink felkarolása s a magyar nép épségének, erejének egészségének szolgálatába való állítása. Ezen a téren is tanácsadói, támogatói, buzdító

igyekeznünk lenni a hatóságoknak úgy, mint az egyeseknek.“

A mint tehát e gazdag programból kitűnik, az osztály oly üdvös és sokoldalú tevékenységet helyez kilátásba, hogy a program beváltása egy valóban szebb jövő perspektíváját nyújtja.

Már eddig is községünkhöz felvilágosítás iránt kérdés intéztett, hogy ifjusági egyesület és napközi otthon hogy volna a helyi viszonyok szerint célszerűen megalakítható?

Ebből tehát láthatjuk, hogy az egyesület programjának megvalósításához kezd.

Hasztalan azonban az osztálynak minden üdvöst felölelő programja és hasztalan a vezetőség tagjainak jóakarata és buzgalma, ha társadalmunk közönyt fog tanusítani.

Kívánatos tehát, hogy ragadja meg közönségünk a felénk nyújtott segítő kezét és kívánatos, hogy mindazok, akiknek módjában van, működjenek közre a program megvalósítása érdekében.

A fenti kérdezősködésből kifolyólag a főjegyzőnkél történt eszmecsere alkalmával az ifjusági egyesület alakítása körül az a nézet jutott kifejezésre, hogy a meglevő két ifjusági egyesület kereteit felhasználva, fiatalágunkat oda kell tömöríteni, tudniillik a kath. ifjak együletébe és az iparos ifjak önképző körébe.

Ezuton tehát felhívom a szülők figyelmét, lassanak oda, hogy fiaik valamelyik körbe belépjenek, hogy szabad idejüket tétlen lézengés és korcsmázás helyett a körben hasznos szórakozással töltsék el.

Az illető körök vezetőségét pedig mindannyiunknak támogatni kell, hogy képesek legyenek nemes irányt adni az ifjuság időtöltésének. Felmerült terv szerint az intelligenciának erre vállalkozó tagjai a két körnek egy neutrális helyen összetoborozott tagjai és bármely más megjelenő előtt időközönként egy-egy felolvasást, szabad előadást, tanítást stb. tart.

E pontnál volna tehát szükség az intelligencia nemes ügybuzgalmára.

Ne perhorreskálja senki a néppel való foglalkozást, mert ez nem aláz meg, sőt azáltal, — hogy ha a nép látja, hogy önzetlenül törődik valaki az ő sorsával — szerzi meg a nép valódi becsülését.

Aki tehát a közjóért buzdulni tud, ragadja meg az alkalmat és a fenti program alá vonható üdvös eszmék felvetésével s a felvetett eszmék kivitelében való közreműködés által hasson oda, hogy az A. M. K. E. magasztos céljait elérje.

Kauten Miklós.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1912 november hó 12. napján, kedden délután rendes közgyűlést tartott nem nagy érdeklődés mellett. Szinte csodálkozik az ember, hogy novemberben, mikor már nincs nagy dologidő, ilyen csekély számban jöjjenek össze a városatyák. A közgyűlés megnyitásakor alig egy-két ember üldögélt a teremben, a vége felé aztán mégis csak összeverődött 15 képviselő. Az igaz, hogy nem voltak fizetés felémelés iránti kérelmek, így a tárgysorozat iránt nem is igen volt meleg érdeklődés. A 29 pontból álló tárgysorozat rövid egy óra alatt lepergett és a gyűlés után mindenki elégtlenül távozott.

A közgyűlésről tudósításunk a következő.

Számadások.

Az 1912. évi szemtember haváról felvett pénztárvizsgálati jegyzőkönyv minden észrevétel nélkül tudomásul vétetett. A III. évnegyedes gyámpénztári vizsgálatot az idén Busa Ákos vármegyei árveszéki elnök ejtette meg, ki mindent rendben talált, így a pénztárvizsgálók mellőzték a gyámpénztár megvizsgálását.

Drágasági pótlék.

Vármegyénk törvényhatósága tisztviselői részére az 1912. évre drágasági pótlékokt szavazott meg és felhívta a városokat és községeket, hogy tisztviselőinek szintén drágasági pótlékokt szavazzanak meg. A képviselőtestület drágasági pótlékokt nem szavazott meg, mert az elmúlt évben rendezte a tisztviselők fizetését, melynek megállapításánál tekintettel volt a nagy drágaságra.

Tanítói lakberek.

Amikor az állam iskoláinkat átvette, a szerződésben kötelezte magát arra, hogy minden tanító után, ki a község által épített iskolában lakik, lakbért fizet. Az előljárásság a szerződés alapján felirt a vallás és közoktatásügyi miniszterhez, hogy nyolc tanítói lakás után a megfelelő lakbért folyósítsa Kunszentmárton község részére. A kérelmet a miniszter elutasította azzal, hogy Kunszentmárton községnek nincs szüksége a lakbérpótléokra, mert a község általi évi hozzájárulási összeg teljesen fedezi azon adósság amortizációját, melyet a község az állami iskolák építésére felvett.

A képviselőtestület a miniszter leiratába nem nyugodott bele, hanem elhatározta, hogy 1896. évi XXVI. t.-c. 53. §-a értelmében panasszal fordul a közigazgatási bírósághoz, meg tudandó, vajjon megilleti-e a községet a tanítói lakások után a lakbérpénz a szerződés szerint?

Halászlati jog.

A körösi halászlati jogra az előljárásság pályázatot hirdetett és a nyilvános árverésen a jogért Reberics Antal volt bérlő 350 koronát ígért. A képviselőtestület utasította az előljárásságot, hogy Rebericscsel a hasznóbéri szerződést kösse meg.

Községi perek.

Dr. Sváby Lajos ügyvéd lefoglalta Kunszentmárton községnek Reberics Antaltól járó 300 korona hasznóbéri összegét, mert a Hármaskörös halászlati társulat egy perből kifolyólag neki a megállapított perköltséget meg nem fizette. Kunszentmárton község dr. Kovács József ügyvéd által pert indított dr. Sváby Lajos ellen és a pert meg is nyerte. A képviselőtestület tudomásul vette.

Herunter Kálmán és társai pert indítottak a község ellen, hogy a csincsei csatornát 1 méter 20 cm. burkolattal lássa el. A képviselőtestület megbízása folytán dr. Kovács József ügyvéd a tárgyaláson Herunterék kérelmét elutasítani kérte, mert a csatornázás ügye bírói ultra nem tartozik. Ugy a járásbíró, mint a törvényszék helyt adott a kérelemnek. A jelentést a képviselőtestület tudomásul vette.

Templom átvétel.

A templom építőbizottság jelenti a képviselőtestületnek, hogy a templom építése óta két év eltelt, azt átvette és javasolja, hogy az építőnek kauciója adassék ki.

A képviselőtestület a jelentést tudomásul veszi, azonban az építő kauciójából 500 koronát még egy évre visszatart, mert arról győződött meg, hogy a templom bádoggja most javított ki, tehát annak kipróbálásáig ezt a csekély összeget vissza tartja.

Jrodai szerek.

Háy Géza szolnoki nyomdász szállítja az irodaszereket a község részére 1600 koronáért évenként. Háy most már nagyon olcsózza portékáját és kérte a képviselőtestületet, hogy az évi átalány összeget emelje fel.

A képviselőtestület Háy kérelmével elutasította, mert a jelenlegi viszonyok között nincs módjában a szállító átalány összegét emelni.

Polgáristák adója.

A polgári iskolaszék és annak tanítói kara azon kérelemmel fordult a képviselőtestület elé, hogy fizetésük után a községi pótdadót engedje el.

A képviselőtestület az iskolaszék és a tanítók kérelmét elutasította, mert őket a törvény értelmében pótdadómentesség nem illeti meg.

Hordójelző hivatal.

Régóta folyik a vitakozás, hogy a hordójelző hivatal hol állítsassék fel. Végre az előjáróság a volt községi nagyvendéglő istállóját szemelte ki hordójelző állomásnak, melynek átalakítási tervét el is készítette. Az átalakítás 3000 koronába kerül, melyet a vármegye 4 1/2 %-ra ad kölcsön a községnek. Viszont a vármegye az épületért 400 korona évi bért fizet a községnek. Tehát a hordójelző állomás a községnek mibe sem kerül, de el fog tűnni a dísztelen, piszkos istálló egyik fő utcánkról. A képviselőtestület elfogadta egyhangulag az előjáróság javaslatát.

Utcaszabályozási, illetőségi ügyek és segély iránti kérvények kerültek még napirendre, melyek felett a képviselőtestület gyorsan végzett.

Hirek.

Kunszentmárton, november 17.

Búcsúünnep püspöki vendéggel.

Méltóságban nagy, kedvességben még nagyobb vendége volt községünknek a múlt hétfőn lefolyt Szent Márton-napi búcsúünnep alkalmával, dr. Lányi József *tinini fölszentelt püspök*, főrendiházi tag, nagyváradi kanonok személyében, ki teljes püspöki díszben, fényes assistenciától körveve a búcsúünnepi szent misét is celebrálta, a lehető legmagasabbra fokozva községünk e legnagyobb ünnepének díszességét. De hogyan került a mi szürke kis falunkba, a mi igénytelenségekkel bélelt kicsiny körünkbe ez idegen egyházmegyei dignitárius, ki megelőzőleg Ferencz Ferdinánd trónörökösünk udvarába kilenc évet töltött, mint a felséges családnak magyar nyelv- és irodalom-tanára? ... A szeretet aeroplánján jött, — olyan készüléken, melyet nem billent fel minden apró szerezcske, melynek nem romlik el soha a mótora, mely nyaktörés veszélye nélkül biztosan és a gondolat sebességével célhoz szállít, — azon a repülőgépen, melyet maga a jó Isten konstruált az emberi szívből s melynek odaadó, áldozatra kész szeretet a neve. Ismerte, szerette a két Dósát, — a fiatalabbikat még az emlékek csillogó aranyfonalával átszőtt diákkorból, — és mert szerette őket, egyetlen hívó szóra szárnyakat bontott s repült közénk, hozva magával annyi szeretetreméltóságot, hogy abban nem csak a két legközelebből érdekelt, de az egész község megfürdhetett.

A püspök vasárnap délután érkezett a községbe s az állomástól Baranyi Ödön (a püspökök kocsisa) röpitette be pompás uri fogatán a plebániára. Ő méltóságának utitársa volt dr. Kutsera Ferenc hajdudorogi plebános, a Sz.-sír lovagrend keresztjének tulajdonosa, ki szintén a legkellemesebb emlékeket hagyva vissza azok lelkében, kikkel itt érintkezett.

A búcsúünnepre érkezett kedves vendégek voltak ezenkívül dr. Dunay Alajos t. kanonok, szentandrászi plebános, kinek hatalmasan szép „Ite Missa est”-jét gyönyörűséggel hallottuk, — továbbá Thuri József csongrádi, Nogáll László tiszaföldvári és Fehér Endre szelevényi plebánosok és Sólya Gyula csongrádi főjegyző.

Az örömben is fájó érzést keltett ez alkalommal a jóságos Uhlár István szentesi praelátus-plebánosnak hivatalos okokból történt elmaradása.

Mint búcsúünnepi szónok Bene Mihály mesterszállási lelkész remekelt hévvel előadott hazafias szellemű beszédével.

A Dósa plebános által adott 32 teri-

tékü ünnepi ebédén részt vettek a megnevezettek s a helybeli papságon kívül a községnek, mint kegyuraságnak, elöljárói és egyéb előkelőségei. Igazán ünnepi volt az ebéd, nem csak anyagi oldalát, de különösen szellemét tekintve. Hiányzott innen minden feszesség, — ezt már eleve kivégezte a püspök legaranyosabb, — mert legtermészetesebb kedvessége; a szeretettől átitott kedélyesség és közlékenység tülte itt az ünnepet s ez adott vezérfonalat és ragyogó zománcot a toasztoknak is. Bizonyos, hogy lelkében mindenki a legkedvesebb emlékek melegségével távozott.

— **Erzsébet nap.** Feledhetetlen, áldott emlékü jó királynénknak, Erzsébetnek, folyó hó 19-én kedden lesz a nevenapja. A magyar nép hálás kegyelettel emlékezik meg az évfordulóján királynéjáról, kinek emlékét minden magyar ember a szívében őrzi. Kedden délelőtt 9 óraker gyászmise lesz a templomban, melyet Dósa József plebános tart meg és melyre a hatóságok meghívtak.

— **Esküvő.** Fehérgyarmati Tóth Szerénkának tegnap, folyó hó 16-án esküdtött örök hűséget dr. Tamásy Bálint Szolnokon. A házasságkötés után dr. Bozóky Árpád ügyvéd házában vacsora volt, melyre csak a család tagjai voltak hivatalosak. Üdvözöljük az ifju párt és életfogytig tartó boldogságot kívánunk nekik.

— **Vasut ügy.** A kunszentmártoni pusztatényői h. é. vasuton előforduló mizériákkal lapunk már több ízben foglalkozott és iparkodott a mérvadó köröket felhívni a vonalunkon uralkodó áldatlan állapotok megszüntetése végett. Örömmel értesülünk, hogy vármegyénk közigazgatási bizottságának folyó hó 13-án tartott ülésében dr. Küry Bertalan alispán indítványt tett, hogy irjanak fel a kereskedelmi miniszterhez, miszerint a Máv. a pusztatényői — kunszentmártoni vonalat megfelelő kocsikkal lássa el és intézkedjék, hogy vonataink rendes időben érjenek be az állomásokra. A javaslatot a bizottság egyhangulag magáévá tette és a sürgős felirat mellett határozott. Kíváncsian várjuk a miniszter határozatát, mert ha a sürgős intézkedés késik, vonatunk a szibériai vasut nivójára süllyed.

Vásárunk. November 10-iki vásárunknak nagyon kedvezett az idő. Az eső pár nappal elállt, kiderült a kék ég és a jó nap meleg sugaraival iparkodott a sarat felszárítani. Az új vásártér bevált. Hiába jósolták többen, hogy a vasut mellett vásárt tartani lehetetlen novemberben, mert ember és állat belevész a nagy sárba. Most már mondhatjuk, hogy csalódtak az emberek. Az új vásártér derekasan megállta — a sarat. Ha volt is egy kis sár, az nem akadályozta a vásárosokat, hiszen sár mindenütt van, még az aszfalton is. Gyönyörű időben folyt le a vásár. Egész nap verőfényes idő volt. Az emberek szinte megszámlálhatatlan tömegben mentek ki a vásárba és az öregek szerint, emberemlékezet óta ilyen nagy vásár nem volt Kunszentmártonban. Az árusok elhelyezése példás, rendes, kevés kivétellel mindenki meg volt helyével elégedve. Az állatvásár felülmúlt minden eddigi vásárt. Felhajtott szarvasmarha 2080, ló 2463, sertés 1797, juh 1531 drb, összesen 7871. Eladatott: szarvasmarha 612, ló 177, sertés 327 és juh 307. Összesen 1423 darab. A vásári helypénzből a község részére befolyt 1214 korona.

— **Katalin-bál.** A kunszentmártoni iparos ifjak önképző egyesülete folyó hó 24-én a Körös-szálló összes termeiben Katalin-bált rendez. Személyjegy 1 korona 60 fillér, családjegy 4 korona. A rendező bizottság élén Fazekas András főjegyző, díszelnök áll. A mulatság iránt nagy az érdeklődés úgy helyben mint a vidéken.

— **Sötétségben a község.** Hiába beszélünk akármit, Kunszentmárton a legmodernebb városok közé tartozik. Van jó toronyórája, járdáján bokáig érő sár, egy rendőre a község háza előtt és van fejedelmi világítása. Mindezek hivatva vannak Kunszentmártont a legelőkelőbb városok közé emelni. Csakhogy mikor nincs sár, és mikor van világítás Kunszentmártonban? Sár akkor nincs, ha nem esik az eső, így a járdákat (ugyan mikor tisztogatták?) nem kell tisztítani. Világítása pedig akkor nincs, ha a hold világít, és akkor van, ha a naptár szerint sötétségnek kell lenni. Van egy öreg Falb-féle naptár a községházán, az időjárásról, nap- és hold keltéről, nyugtáról, ezekben mélyed a kisbíró, hogy igazságot szolgáltatson a jámbor halandóknak. Mit tehet, arról az igazság óre, hogy pénteken felhős volt az ég — és lámpa este egy se ég, — mert Falb uram szerint holdvilágnak kell az utcákat megvilágítani. Persze-persze, a lámpagyújtató a hibás, látnia kellett volna, hogy Kunszentmárton község sötétségben van, viszont szegény a holdvilágra hivatkozva még este 6 óraker lefeküdt. Ideje volna, hogy a kisbíró szerepét más vegye át, és ne forduljon elő, mint pénteken, hogy Kunszentmárton község teljes sötétségben legyen.

— **Szőlőtalajok javítása.** Szőlőtermelő gazdánk figyelme az utóbbi időben nagy mértékben terelődött rá a műtrágyák használatára, mert szőlő vidékeinken általános a panasz, hogy egyrészt nem is áll rendelkezésükre elegendő istálló trágya, másrészt nagyon drágává teszi az istálló trágyával való trágyázást a megdrágult munkabér ugyanannyira, hogy különösen magasabb helyeken fekvő szőlőket nem is igen lehet istálló trágyával ellátni. Ennek következtében sok kérdés érkezik a szőlő műtrágyázási ügyekben, miért szükségét látjuk mi is közölni azt, hogy különösen a homoki szőlők, de a hegyi szőlők termőképességét is a műtrágyák segítségével nemcsak fenntartani, de nagy mértékben fokozni is lehet. Homoki szőlőkben kat. holdanként 250 kg. káliszuperfoszfátot kell kiszórni fedés előtt, hegyi szőlőkben pedig 200 kg. szuperfoszfátot. Tavasszal pedig úgy a homoki mint a hegyi szőlőkben nyitás előtt kell kiszórni 50 kg. chilisalétromot, s ugyanannyit az első kapálás előtt. A káliszuperfoszfát, illetőleg a szuperfoszfátok hatása két évre terjed, tehát minden második évben kell alkalmazni, a chilisalétromot ellenben minden évben tavasszal kell alkalmazni, amikor a szőlő istálló trágyát nem kapott. Ezen trágyázási rendszerrel a szőlők termésátalát kétszeres, sőt háromszorosára lehet emelni s e mellett különösen a homoki szőlőkben az istálló trágyát teljesen is lehet nélkülözni. Hegyi szőlők is beérik ezen trágyázás mellett egy harmad, egy negyedannyi istálló trágyával, mint a mennyit eddig kaptak.

— **Kanyaró.** A kanyaróban megbetegedettek száma egyre növekedik és így előre láthatólag nincs reményesség arra, hogy az iskolák ebben a hónapban megnyiljanak.

— **A bor hatása.** Kanyó Péter és több társa a haleszi szőlőkből bort akartak szállítani a kunszentmártoni állomásra az elmúlt héten. Azonban utközben nemcsak a gazdák, de a kocsis is rosszul lett, t. i. úgy a gazdák, mint a kocsis felmondták a szolgálatot, a gazdák becsíptek, a kocsis kereke pedig eltört. Az éj beállt. Hosszas tanakodás után elhatározták, hogy hárman bemennek Kunszentmártonba új kerékért, egy pedig ott maradt. Mig a kerék keresők odajártak, három naplopó megleste a borörzöt elalvását, neki álltak a nagy hordónak és egy pár akót kieresztettek belőle. Reggel megérkeztek Kanyóék és szomorodva látták, hogy a hordó folyik és már sok hiányzik belőle. Társuk nem tudott semmiről semmit. A csendőrség megkerítette a bortolvajokat

Berényi Pál, Kómár Lajos és Balga Ferenc személyében, kik ellen a feljelentés meg is tétetett.

— **Meglopta a segédjét.** Varga Mátyás 26 éves csépai pékmester üzletében volt alkalmazva a kecskeméti születésű 64 éves Orosz Pál. A segéd szolid, jóra való ember volt, ki Csépan léte alatt 200 korona készpénzt kuporgatott össze. Folyó hó 15-én, pénteken télt ki az Orosz ideje és az öreg péksegéd elhatározta, hogy haza megy szülővárosába, Kecskemétre. Összepakolta holmiját egy ládába és beletette a 200 korona készpénzt is. Orosz, ki nagyon ragaszkodott gazdájához, kérte Vargát, hogy kísérelje el a kunszentmártoni állomásra. Varga teljesítette segédje kérését és pénteken reggel mind a ketten bejöttek Kunszentmártonba. Mindjárt betértek egy vendéglőbe, hogy egy pár bucsu poharat öblítsenek le. Egész nap időgáltak, úgy hogy estére mind a ketten eláztak. Este Orosz fizetni akart, ekkor vette észte, hogy a ládából a 200 korona készpénz, egy bicska, egy aranylánc és egy pár fülbevaló hiányzik. Orosz rémülten szaladt a rendőrségre és jelentette, hogy meglopták. A rendőrség előállította Varga Mátyást, ki hosszúságos vallatás után bevallotta, hogy az öreg segéd pénzét és az aranyemléket ő lopta el még otthon, Csépan. A tárgyakat és 116 korona 94 fillér készpénzt meg is találták nála, a többit elköltötte. Varga megígérte, hogy öreg segédje kárát megfogja téríteni, azonban a csendőrség a feljelentést megtette ellene.

— **Betörés.** A múlt vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betértek Csernus Ferenc Széchenyi-utcai házába. Benyomták az ablakot, kiszedték a gátervasakat és elemeleket 11 darab vánkost, 2 dűnyhát, 2 félikendőt stb. A betörők kilesték, mikor az öreg pár elaludt a hátsó szobában és az utcai ablakon hatoltak be. A betörést hajnali 4 órakor vette észre Csernusné, mikor a kaput kinyitotta.

— **Csavargó gyermek.** Nyilas János 14 éves fiu már több ízben megszökött szüleitől és csavargott, miközben innen is, onnan is lopott. Legutóbb a rendőrség fogta pártfogásába a vásott gyermeket, azonban e hó 10-én a rendőrségtől is megszökött. Hat napig csavargott, míg végre pénteken Kistőkén elfogták és behozták Kunszentmártonba. A fiut a javító intézetbe fogják beszállítani.

— **Rablások a szőlőben.** Mult számunkban hírt adtunk arról, hogy a kórhánszőlőben napirenden vannak a betörések és a tolvajok elvisznek minden kézzel fogható. Most már a Cukros-szőlőbe tették át tanyájukat a tolvajok és ott is sorra verték fel a kunyhókat. — Az elmúlt héten Kiss S. Antal földbirtokos kunyhóját verték fel, elvittek két szoba butort és hat hordó bort. A pince kulcsot az uton eldobták a jeles férfiak, hogy gazdájuk azt esetleg megtalálhassa. A csendőrség erőlyesen nyomoz a tettesek után, de eddig még nem sikerült megtudni, vajjon szervezett banda működik-e, vagy pedig egy ember követi el a betöréseket.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Zs. Hegedűs János és neje megvette Balla Antalnét kertjét 1000 koronáért. Szabó István és neje megvette Tóth M. Bálint földjét 2656 koronáért. Kómár Róza megvette Balla Ilona földjét 2000 koronáért. Józsa József és társai megvették Józsa Lászlóné beltelkét és földrészét 2650 koronáért. K. Kis László és neje megvették Karsai Ilona Ecsédi Lukácsné földjét 2400 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912 november 9-től november 16-ig **születtek:** Balog Ilona, Varga Károly, B. Tóth Erzsébet Julianna, Cecó Lajos, Dajka Erzsébet, Gulyás Erzsébet, Kardos Márton, Sipos Ilona, Szepesi József, Kollár István, Barna Erzsébet, Berta Márton, Barna Margit, Arvai Márton, Varga Mihály. — **Házasságot**

kötöttek: Benke Máté és Kis F. Julianna, Gera István és Szabó Rozália, Szanda Antal és Hürkec Julianna, Gyói Sándor és Varga Etelka, Hollócki István és Berta Julianna, Nédó András és Huszár Erzsébet. — **Elhaltak:** Balog Ilona 1 napos, Benkő Ann 60 éves, Veres Piroška 13 napos, Karsai József 71 éves, Zsidó Erzsébet 54 éves, Habranyi István 11 hónapos, Dóci Magdolna 60 éves, Bódi Mihály 2 hónapos.

A közönség köréből.

E rovatban előfizetőink közleményeinek díjtalanul adunk helyet, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

Panasz a helypénzszedés ellen.

Többször hallottam már panaszt azokról a visszaélésekről, melyeket Kunszentmártonban egy a heti, mint az országos vásárok alkalmával, a helypénzszedés körül elkövetnek, de hihetetlennek tartottam azt mindaddig, amíg az velem is meg nem történt.

A folyó hó 10-én megtartott országos vásárra én is, mint helybeli asztalos iparos, kimentem kevés kis munkámmal, mely mindössze a felmérés után 12 □ métert tett ki. A szabályrendeletnek az asztalosmunkákra vonatkozó díjtétele ezért csak 40 fillért ír elő egészen 20 □ méterig. A 20 □ méteren felül ír elő 60 fillért s mégis mi történt. A mikor Révész Péter községi tizedes helypénzszedés végett megkeresett, én, mint a helypénzszedésben elég jártassággal bíró ember, mitsem sejtő nyugodtsággal adtam oda neki 1 koronát s csak a korona átadása után kérdeztem meg, hogy mit fizetek. — Hatvan fillért, — volt a válasz.

En ez ellen erősen tiltakoztam s a leg-erélyesebben követeltem a koronámból vissza 60 fillért, mire a tizedes azt felelte, hogy utasítva van, hogy az asztalosokat 60 fillérjével szedje. Hogy kitől kapta ezt az utasítást, arra én is kíváncsi vagyok, de elég tudatlan lehetett az, akitől az utasítást kapta, ha hozzá nem tette azt, hogy 20 □ méteren alól 40 fillér, 20 □ méteren felül 60 fillér. Hogy az utasítást Józsa Gyula helypénzszedőtől kaphatta, azt csak onnan sejttem, mert a másik oldalon levő asztalosokat ő is ugyancsak 60 fillérjével szedte, pedig mind alól volt a 20 □ méteren. En Józsa urat is felhívtam, hogy mérjék fel az elfoglalt területet és úgy vegyék meg a helypénzt, de ő azt felelte, nem mérünk fel semmit.

Hát igen tisztelt és nagyra becsült helypénzszedő urak, én azt hiszem, hogy önöket nem rabolni, hanem helypénzt szedni küldte ki az előjáróság. A helypénzszedőknek az ilyen tulkapásait mi, helybeli adófizető polgárok nagyon a lelkükre kötjük az előjáróságnak, hogy nézzenek utánna s ha tudatában vannak az ilyen dolgoknak, orvosolják azt addig, amíg nem késő. Különösen elvárjuk ezt azokról az előjáróktól, kiket a nép bizalma juttatott oda. Hiszen akkor, amikor az előjáróság a képviselőtestülettel megszavaztatta azt, hogy házilag kezelte a község a helypénzszedést, azt hozta fel indokul, hogy miután a helybeliek is fizetnek helypénzt, legalább majd kiméletesebben bánik a község velük s nem lesznek kitéve a bérlő zaklatásainak. És mégis azóta sokkal több a panasz, mint azelőtt, mikor még bérlő kezelte a helypénzt.

Ezen tarthatatlan állapotoknak megemlítését úgy az igazság kedvéért, valamint a többi iparostársam érdekéért is, szükségesnek tartottam.

Kunszentmárton, 1912 november 16.

Tisztelettel
Szántó Ágoston
asztalosmester,
ipartestületi elnök.

Borokat

minden mennyiségben a legmagasabb áron vásárol

Kómár István
Szelevény (Halesz-szőlő).

Herczog József

Király- (Zsinór) utca 419. szám alatti

sarok háza

mely 3 padolt szobát, konyhát, speizot, kamrát, pincét, folyosót és szép kertet foglal magában

szabadkézből örökáron eladó.

Fekvésénél és az új vásártérhez való közelségénél fogva igen alkalmas üzlet vagy vendéglő helyiségnek.

Értekezhetni lehet Herczog József fogasztási adókezelővel.

Ujdonság a

Lecithin cognak

tápláló ereje folytán elsőrendű erősítő
gyógycognac.

A Lecithin Cognac testileg visszamaradt egyéneknek, úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek, de kivált lábadozóknak lévő gyengékedőknél esodálatos hatással bír, mert a hatványt erő rövid használat után tökéletesen helyre áll, miért is az orvosok nagyon ajánlják.

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely
Kunszentmártonban:

Tóth Károly

fűszer- és csemege üzletében.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy

cipész-üzletemet,

mely hosszú ideig az Ipartestület bérházában volt elhelyezve, folyó év szeptember hó 1-től

Bethlen-utca 1108. sz. alá

(saját ház) Zsárta Mihály szomszédságában helyeztem át. — Minden szakmában vágó munkákat, úgy mint eddig, ezután is kifogástalan kivitelben és jutányos árban állítok elő. Személyes, vagy levélbéli megbízásokra bárkinek is készséggel rendelkezésére állok. — **Raktárban nagy választék férfi, női és gyermek cipőkben. Javításokat mérsékelt ármellett vállalok.**

Köszönöm a nagyközönség eddigi szives pártfogását s kérem azt jövőben is.

Tisztelettel

GAÁL ISTVÁN, cipész.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

Glycerin szappan

Tojás „

Mandula „

Márvány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Hirdetmény.

A tiszainokai közbirtokosság tulajdonát képező

komp használati joga

folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor Tiszainoka községében 1913. év január 1-től kezdődőleg 6 egymás után következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási összeg évi 1500 korona, mely összeg 10 százaléka az árverést vezető kezeihez bánatpénzül leteendő.

Részletesebb feltételek Haraszty Károly urnál Tiszainokán tudhatók meg, ahova írásbeli zárt ajánlatok is — az árverés megkezdéseig, kellő bánatpénzzel ellátva — beadhatók.

Tiszainoka, 1912 november 3.

A közbirtokosság.

Jó forgalmu

italmérésési üzlet

házzal együtt örökáron eladó

vagy itcésnek kiadó.

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Milliók használják

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás és számarköhögés ellen a

KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6100 köszönő- és hálalevél magánosoktól és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legizletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárban, p. actér.

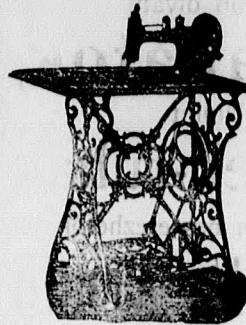
Hufler és Kalech

nap- és esernyőgyár

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. szám.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű nap- és esernyőkben. Nagy választék valódi francia fűzőkben. Nagy raktár szőrmeárukban. Javítások és áthuzatok a legolcsóbb árak mellett elfogadtatnak. Mindenféle átalakítások elfogadtatnak. Rendelések posta útján eszközöltenek.

Kényelmes havi vagy heti
részletfizetésre

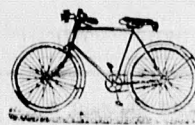
varrógépek,

kerékpárok

és

gramfonok

Olcsó árak. Dús választékban

órák, ékszerek,

látszerárak és

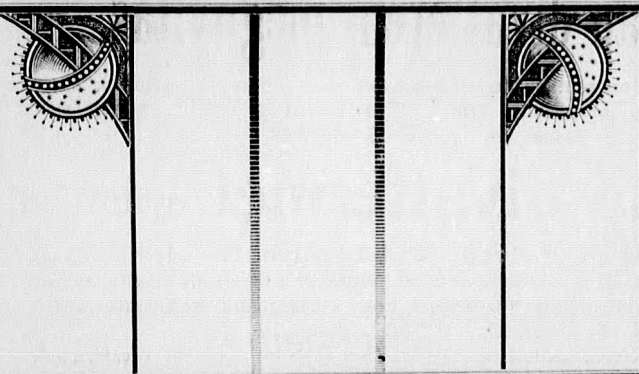
tajtékpipák

DÉVAI JENŐ

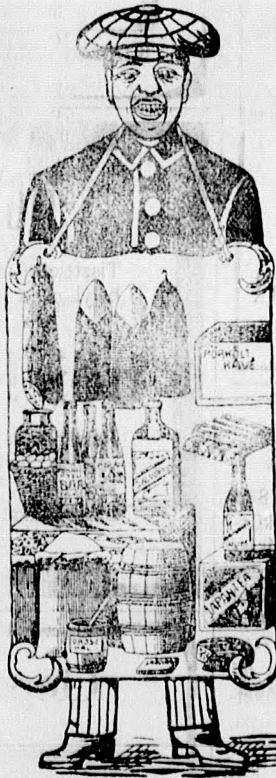
órák, ékszerész, varrógép és kerékpár nagy raktárában

Kunszentmárton, piactér.

Kunszentmárton-Tiszazugi-Naptár

részére hirdetések még csak a hét folyamán vesz fel a Kunszentmártoni Ujság kiadóhivatala

Mindig

friss virsli,

hideg felvágottak

legfinomabb

tea, rum és

cognak

Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében

kapható.

Magyar gazdasági gépraktár, Szentes Rákóczi-tér 14. szám.

Értesitem a t. gazdaközönséget, hogy a legújabb gyártmányu benzinmotorok és cséplők, kaszáló és aratógépek, ugyszintén páncelekek, boronák, szecskavágók, járgányok s továbbá ezek alkatrészei. Műszaki áruk, ugymint: mázsák, furógépek, olajkannák, kulcsok, reszelők, kalapácsok, minden fajta géphez való zsirzók szijak, manometerek, vízvezeték csapok és ehez való kellékek és mindennemű olajok, zsírok, zsákok, kötelek, ponyvák nagy választékban.

Fiók-raktár Kunszentmártonban BALLA N. PÉTER urnál

Mátyás király-utca 1264. szám alatt.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri Pusztai Ferenc magyar gazdasági gépraktára Szentesen.

Magyar és német szabásu
kész férfiruhák
legujabb divatu
női kabátok,
valamint
gyermek-ruhák
legolcsóbban beszerezhetők
Markovits Armin
szabó-tízletében
Kunszentmárton, Piac-tér.

Mindennap állandóan kapható a
szarvasi Pletenik-féle virsli.
Egy pár nagy főve 24 fill. Egy pár kicsi
főve, tormával és kenyérrrel, 20 fill.
Szafaládé 10 fillér.
Szalonna, disznósajt, kolbász és pácolt halak
állandóan raktáron a legfrissebb állapotban.
Rum, cognak, likőr.
Gyomorhaj, sápadtság és gyermekágyban levők-
nek erősítőszernak melegen ajánlom
Lecithin-gyógycognakot
tüdőbetegeknek
Emmocvelle ásványvizet.
Mézédes
Almería ringlót-szőlő
és mindenféle friss fűszerárak
a legolcsóbban kaphatók
Tóth Károlynál
Kunszentmártonban.

421/1912. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881
évi LX t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járás-
bírósnak 1912. évi V. 281/1. számú végzése
következtében dr. Fenyő Soma ügyvéd által
képviselet Löwy H. fiaik cég javára 512, 583 k.
86 f. s jár. erejéig 1912. évi október hó 7-én
foganatosított kielégítési végrehajtás utján le-
és felülfoglalt és 2450 koronára becsült követ-
kező ingóságok u. m.: bolti áruk, buza, árpa,
hordók stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir.
járásbírósnak 1912. évi V. 281/2. számú végzése
folytán 512, 583 kor. 86 fill. tőkekövetelés,
ennek 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig
összesen 180 kor. 95 fillérben bíróság már meg-
állapított költségek erejéig Czibakházán végre-
hajtást szenvedő lakásán leendő megtartása 1912
november hó 25-ik napjának d. e. 8 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-
kozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség
esetén becsáron alul is elfognak adatni.

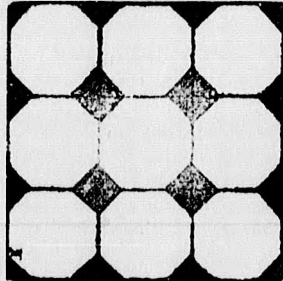
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le és felülfoglaltatták és azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek
javára is elrendeltetők.

Kelt Kunszentmárton, 1912. évi november
hó 12. napján.

Hubay
kir. bír. végrehajtó.

Első
minőségű **falitéglát**
és
fedélcserepet
napi áron szállít bármily
mennyiségben
Kunszentmártoni Köz-
ségi Téglagyár.
Ferenczy József.

Géperőre
berendezett
cementlap
készítő telep

Kunszentmártonban.

Cementlapokat,

melyek külső- és belső-kövezésekre igen alkal-
masak, **géperőre berendezett**

cementlap készítő telepemen

a legdiszesebben mintázott és sima formában
állítom elő többféle színezéssel.

Mintákat mindenki saját ízlése szerint választhat.

Az árak a lehető legolcsóbbak.

Cement eladás nagyban és kicsinyben
olcsó és jó kiszolgálás mellett.

ifj. Tomonyiczka József

építési vállalkozó és cementlap készítő

Kunszentmárton, Szapáry-u. 868—869. sz.

Női kalap divatterem megnyitás.

Tisztelettel tudatom Kunszentmárton és környéke n. é. hölgyközönségével, hogy
helyben, a zsidó templom mellett, **Deák Ferenc-utca 1235. szám** alatt
egy a mai kor igényeinek megfelelő

női kalap divattermet nyitottam.

Raktáron tartom a **legujabb divatu női kalapokat** és mindenféle hozzá-
valókat. Javításokat és átalakításokat gyorsan, pontosan és a legizlésebben esz-
közlök. — Kérem a m. t. hölgyközönséget, hogy szükségletük esetén megtisztelő
bizalmukkal kitüntetni sziveskedjenek. **Silberstein T.,** divatárusnő.
Kiváló tisztelettel

Géperőre berendezett asztalos-műhely

Kunszentmártonban.

Van szerencsém Kunszentmárton és környéke n. é. közönségének b. tudomására
hozni, hogy **Bethlen-utca 1136. számú házamban levő**

**ASZTALOS-MŰHELYEMET géperőre ren-
deztem be.**

Abban a helyzetben vagyok, hogy famegmunkáló géppel, melyet kilenc lóerejű motor
hajt, a legnagyobb munkákat is a legrövidebb idő alatt a legpontosabban végezhetem.

A legjutányosabban készítek

mindennemű épület- és butormunkákat.

Kész butor mindenkor kapható.

Tisztelettel kérem a nagy közönséget, hogy ezen vállalatomban b. megrendel-
éseikkel támogatni sziveskedjenek.

Tisztelettel

PÁSZTI ALBERT

épület és butorasztalos.